

La Joana i el Joan

Proa ha reeditat *Joana*, de Joan Margarit, en els vint anys de la primera publicació. Vint anys. Es diu curt i ràpid. No me'n sé avenir. El tinc a les mans i de sobte apareixen els inevitables records, aquells que et salten com peixos arran de riu davant dels ulls, ni que els tanquis. Són inevitables i tampoc vols evitar-los, al contrari, tu que saps com els aliments cada dia perquè t'acompanyin i et facin de badiu en els dies de massa sol, o de llum immensa quan les coses es torcen i es penombren. Ara ja no puc sentir la seva rialla, per exemple, o simplement la seva veu, sempre còmplice i sarcàstica, a mig camí entre l'escepticisme de tot i de tothom i la fe cega en la vida, en l'esperança, en l'alegria. Tinc la seva veu, sí, en els seus llibres, que em parla cada dia amb transparència, en el garbell comú dels anys, però no la seva, a tocar, perquè al final un llibre és tan sols un llibre i la vida està a dins, però també a fora, i s'ha de viure.

A sobre, la poesia de Joan Margarit és especialment autobiogràfica –i això me la fa encara més propera i sorollosa i vera–. Ho destaca Pere Rovira a l'epíleg d'aquesta reedició especial en tapa dura i de nou amb

*Margarit tenia un
pacte segellat a
foc amb la poesia,
en la construcció
d'un ordre dins la
fondalada del dolor*

dins la fondalada espessa del dolor.

Deia ell que havia descobert l'amor gràcies a la seva filla, i així la bellesa. La Joana i el Joan se n'han anat. I nosaltres mirarem de ser-ne dignes seguint el seu consell i fent de la nostra vida un instant necessari i bellíssim.

aquest blau cel enlluernador embolcallant els dibuixos de la Joana. No puc ni imaginar com de difícil deu haver estat per al Pere escriure aquest paper, perquè poques coses hi ha més difícils per a un escriptor que agafar l'ofici i usar-lo per parlar de l'absència perenne d'algú que estimes, ni que sigui per fer-ho a través de la seva obra, que es queda amb nosaltres. Al poema de Rovira que ja encapçalava aquest volum fa vint anys, una "Oració", ara s'hi afegeix una coda, que conta, des de la saviesa, qui era la Joana i qui són els poemes que l'evocuen, arran de la seva mort. Margarit ja tenia un pacte segellat a foc amb la poesia, però a partir d'aquell poemari la seva associació va esdevenir incorruptible, en la recerca de la veritat en cada vers, de la dignitat d'escriure, de l'experiència que et transcendeix i et bada i t'explica, en la construcció d'un ordre habitable